

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

гр.Дългопол, обл.Варна, ул."Цар Симеон" №50 тел: 0517 22-093,

sou_dalgopol@abv.bg, www.su-dalgopol.com

Утвърждавам:

Ал.Александров

Директор на СУ „Свети Климент Охридски“

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И

ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

2018 -2020

Програмата е изготвена на основание чл.263, ал.1 , т.9 от закона за предучилищното и училищното образование и е приета с **Решение №3** на Педагогическия съвет проведен на 18.04.2019 г., Протокол №5/18.04.2019 г.

Увод

Настоящата програма очертава целите и задачите за работа с деца и ученици от СУ „Свети Климент Охридски“ и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставяне на приобщаващо образование

Всяко дете и ученик има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето. Процесът на приобщаване се състои в търсенето на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищния живот.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;

Уязвими са онези лица и групи от хора, които търпят ограничения по отношение на участието им в социалния живот и ползването на социални права. Уязвимите групи не успяват да получат достъп и да се възползват от възможностите предлагат обществото и икономиката и стават жертви или попадат в ситуация на риск от маргинализиране и социално изключване. Това поражда необходимостта от целенасочена политика на интеграция и предоставяне на равни възможности на деца и ученици от етническите малцинства, деца и ученици със специални образователни потребности, деца и ученици с увреждания, с хронични заболявания, деца жертви на насилие, деца от многодетни семейства, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци и други с идентифицирани нужди.

Целите на програмата

1. Пълноценна социализация на децата и учениците от уязвимите групи. Развитие на позитивен организационен климат – създаване на условия за сътрудничество и ефективно общуване между всички ученици по време на образователния процес и извънкласните дейности..
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование на децата и учениците от уязвимите групи.
3. Утвърждаване на интеркултурното и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.

4. Съхраняване и развитие на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства. Кариерно ориентиране и консултиране, което да подготвя учениците за информиран избор, за практическата полза от придобитите компетентности, да представя връзката между по-високото образование и възможностите за реализация, което да стимулира мотивацията на ученика за добри резултати в училище, интерес към извънкласните дейности и учебно-възпитателния процес.

Дейности за постигане на целите:

1. Дейности за повишаване на компетентностите на учителите за работа с деца и ученици от уязвимите групи:

- Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда.
- Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на децата и учениците в риск от преждевременно отпадане от образователната система.
- Прилагане на разнообразни практики насочени към развитието и съхраняването на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.
- Ранно идентифициране на нуждата от обща подкрепа за деца и ученици от уязвимите групи.
- Ранно оценяване на потребностите и превенцията от обучителни затруднения.

2. Дейности за интеграция на децата и учениците от уязвимите групи. Работа с родителите

- Повишаване на степента на училищна готовност на децата от ромски произход.
- Превенция на negliжирането, насилието, дискриминацията. Осигуряване на подкрепа за деца и ученици, живеещи в неблагоприятна семейна, емоционална и културна среда.
- Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора с висше образование от етническите малцинства като учители, образователни медиатори, социални работници в училище.
- Повишаване на родителския капацитет за отглеждане и възпитание на децата, чрез предоставяне на възможности на родителите от уязвими групи за придобиване на познания, трениране на умения и създаване на нагласи за отговорно и зряло родителство.
- Мотивиране на активното включване на родителите в процеса на интеграция както и приемане идеята за ценността на образованието за бъдещето на децата им.

- Осъществяване на извънкласни работи, и стимулиране на учениците от уязвимите групи за включването им в извънкласни форми и занимания по интереси, организиран отход и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетани с традициите на отделните етнически групи.
- Създаване на екипи за работа – класен ръководител, педагогически съветник, учител-наставник и др. учители за реализиране на програмите по обща и допълнителна подкрепа според нуждите на всяко дете и ученик

III. ПЛАН

ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА ЗА ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Специфични цели	Дейности	Отговорник
1. Гарантиране на равен достъп до качествено образование и подкрепа за личностното развитие в зависимост от индивидуалните потребности на всеки ученик от уязвимите групи.	1.1. Извършване на оценка на индивидуалните потребности на учениците	Класни ръководители Учители
	1.2. Изготвяне на план за подкрепа за личностното развитие на учениците от уязвимите групи.	Класните ръководители Учителят по психология
	1.3. Провеждане на консултации по учебни предмети и индивидуална работа с учениците от уязвимите групи.	Учителите
2. Пълноценна социализация на учениците от уязвимите групи	2.1. Участие на ученици от уязвимите групи в дейности в полза на паралелката или училището.	Класни ръководители Координатор
3. Изграждане на позитивен психоклимат. Преодоляване на проблемите с прояви на нетолерантно отношение и	3.1. Изготвяне съвместно с учениците на правила за поведение в паралелката.	Класни ръководители Координатор

<p>дискриминация</p>	<p>3.2. Въздействие върху вътрешната мотивация на учениците от уязвимите групи за преодоляване на проблемното поведение на ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образованието и училищната среда чрез:</p> <p>3.2.1. Консултиране на ученика с педагогически съветник</p> <p>3.2.2. Създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин.</p> <p>3.2.3. Индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава.</p>	<p>Класните ръководители Координатор; Педагогически съветник</p> <p>Класните ръководители Координатор; Педагогически съветник</p>
<p>4.Привличане на незаинтересованите родители и решаване на проблемите при затруднена комуникация учители-родители-ученици</p>	<p>4.1. Екипна работа между учители и други педагогически специалисти – изграждане на Екипи за подкрепа за личностното развитие на учениците.</p>	<p>Класни ръководители; Координатор; Педагогически съветник</p>
	<p>4.2. Работа с родителите:</p> <p>4.2.1. Провеждане на кампании сред родителите за повишаване на родителската отговорност и подкрепа за образованието.</p> <p>4.2.2. Индивидуална работа с родителите, които възпрепятстват децата си от редовна посещаемост на училището.</p>	<p>Класните ръководители; Координатор; Педагогически съветник</p>

5.Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график, заложен в план за квалификация	директор, главни учители председатели на МО
6. Организиране и провеждане на "Училище за родители"	До края на м.Април.	Директор, учители
Съвместни дейности с МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане“ отдел ОЗД –град Провадия	целогодишно, по график	МКБППМН – община Дългопол, координатор, класни ръководители

Очаквани резултати:

- Участие на всички заинтересовани страни в процеса на образователна интеграция;
- Успешно интегриране на деца и ученици в мултикултурна образователна среда;
- Повишаване дела на учениците от етническите малцинства, завършили основно и средно образование;
- Придобити знания , умения и компетентности за работа в мултикултурна образователна среда в подготовката на педагогическите специалисти;
- Осъществена квалификация на педагогически специалисти за работа мултикултурна образователна среда, ученици в риск и семействата на децата от уязвимите групи;

Индикатори за резултат

- Дял от децата , подлежащи на задължително образование /5-16 год./обхванати в училище по класове и етапи.
- Дял на отпадналите от училище за една учебна година.

- Дял на завършилите основно и средно образование от етническите малцинства и продължили обучението си в следващ етап на образование през същата календарна година.
- Дял на учителите преминали обучение за работа в мултикултурна среда и ученици от уязвимите групи.

Устойчивостта на програмата ще се измерва чрез осигуряването на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати. Институционална устойчивост:

1. Придобитият опит по време на изпълнение на дейностите по програмата ще бъде използван и в бъдещи извънкласни дейности за учениците.
2. Изработения практически модел ще ни помага в бъдеще да решаваме конкретни проблеми сред учениците, за насочването им към професионалното ориентиране и кариерното развитие, за наваксване на пропуски в обучението им.
3. Събраните и документирани знания за бит, традиции, празници на различните етноси ще бъдат основа за включването им в училищните програми.

Ефекти по отношение на целевите групи:

1. Успешно реализиране на програмата ще даде възможност за приобщаване на учениците от уязвимите групи за успешно социално включване, ще могат да развият умения, знания, компетентности за бъдеща социална, творческа и професионална реализация.
2. Повишената информираност на родителите и придобитите нови знания ще им даде стимул да подкрепят и насърчават децата си да учат, и ще ги превърне в активни партньори в училищния живот и образователния процес.

Забележка: Програмата се актуализира в случаи на значителни промени в организацията на работа в училището или на нормативните актове в системата на средното образование.